OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
LsN Janne Kanerva

7.9.2023

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Maalittamista koskevan erillissäännöksen valmistelu

Lakivaliokunta on hallituksen vuosikertomuksen käsittelyn yhteydessä (asia K 2/2023 vp) pyytänyt oikeusministeriöltä lisäselvitystä maalittamisen erillistä rangaistavaksi säätämistä koskevasta lainvalmisteluhankkeesta. Ministeriö toteaa tältä osin kunnioittavasti seuraavan:

1 Arviomuistio

Arviomuistio ”Maalittamisen rikosoikeudellinen sääntely” julkaistiin 7.9.2022 (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2022:29):

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164319

Arviomuistion laatimisen taustalla oli erityisesti eduskunnan lausuma, joka hyväksyttiin laittoman uhkauksen syyteoikeuden sääntelyä muutettaessa. Lausuman mukaan eduskunta edellytti, että viipymättä selvitetään ja arvioidaan lainsäädännön muutostarpeet maalittamiseen puuttumisen tehostamiseksi rikosoikeudellisin keinoin sekä valmistellaan tarvittavat lakiehdotukset ja ohjeet niin, että maalittamisen uhrin asemaa vahvistetaan (EV 97/2021 vp).

Arviomuistion johtopäätösten mukaan on löydettävissä perusteita sille, että maalittaminen säädetään erikseen rangaistavaksi. Arviomuistioon sisältyy luonnos maalittamista koskevaksi rikoslain (39/1889) 25 luvun uudeksi 7 b §:ksi, jonka 1 momentissa säädettäisiin rangaistavaksi maalittamisen käynnistäminen (1

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

kohta) ja siihen osallistuminen (2 kohta). Kysymyksessä olisi yleisesti käytettävässä sähköisessä tietoverkossa tapahtuva joukkotoimintaan liittyvä ja kohdehenkilön työtehtäviin tai yhteiskunnallisiin tehtäviin liittyvä järjestelmällinen häirintä. Pykälässä tarkoitettuja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuvia henkilöitä olisivat esimerkiksi poliittisessa toiminnassa luottamushenkilöinä tai muuten toimivat, toimittajat erilaisissa medioissa, tutkijat ja muut tieteen harjoittajat sekä taiteen eri alojen harjoittajat. Pykälän 2−4 momentissa pyrittäisiin ottamaan huomioon sananvapaudesta johtuvat rikoslainsäädännön käytön rajoitukset samalla tavalla kuin jo nykyisin otetaan huomioon eräissä rikoslain säännöksissä, jotka koskevat yksityiselämää loukkaavaa tiedon levittämistä ja kunnianloukkausta. Arviomuistion pykäläluonnos:

7 b §

Maalittaminen

Joka

1) yleisesti käytettävää sähköistä tietoverkkoa käyttäen, tarkoituksenaan saada aikaan henkilöön tämän työtehtävien tai yhteiskunnallisten tehtävien vuoksi kohdistuva sellaisessa tietoverkossa tapahtuva järjestelmällinen häirintä, uhkaa tai painostaa kohdehenkilöä taikka esittää hänestä väärän, vääristellyn, halventavan tai yksityiselämää koskevan tiedon taikka
2) tietoisena toiminnan luonteesta osallistuu 1 kohdassa tarkoitettuun järjestelmälliseen häirintään uhkaamalla tai painostamalla kohdehenkilöä taikka esittämällä hänestä mainitussa kohdassa tarkoitetun tiedon

on tuomittava *maalittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna tiedon esittämisenä ei pidetä sellaisen yksityiselämää koskevan tiedon, vihjauksen tai kuvan esittämistä politiikassa, elinkeinoelämässä tai julkisessa virassa tai tehtävässä taikka näihin rinnastettavassa tehtävässä toimivasta, joka voi vaikuttaa tämän toiminnan arviointiin mainitussa tehtävässä, jos esittäminen on tarpeen yhteiskunnallisesti merkittävän asian käsittelemiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna tiedon esittämisenä ei myöskään pidetä arvostelua, joka kohdistuu toisen menettelyyn politiikassa, elinkeinoelämässä, julkisessa virassa tai tehtävässä, tieteessä, taiteessa taikka näihin rinnastettavassa julkisessa toiminnassa ja joka ei selvästi ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä.

Lisäksi 1 momentissa tarkoitettuna tiedon esittämisenä ei pidetä yleiseltä kannalta merkittävän asian käsittelemiseksi esitettyä ilmaisua, jos sen esittäminen, huomioon ottaen sen sisältö, toisten oikeudet ja muut olosuhteet, ei selvästi ylitä sitä, mitä voidaan pitää hyväksyttävänä.

2 Arviomuistion lausuntopalaute

Arviomuistiosta pyydettiin lausunto 48 taholta. Lausunto saatiin niistä 31 taholta. Lisäksi kaksi lausuntopyynnön kohteena ollutta tahoa ilmoitti, ettei niillä ole lausuttavaa. Lausuntopyynnön kohteena olleiden tahojen lisäksi lausunnon antoi 12 tahoa ja 16 yksityishenkilöä. Yhteensä lausuntoja annettiin siis 59. Lausunnoista on 14.12.2022 julkaistu tiivistelmä (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2022:43):

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164489

Lausuntotiivistelmässä on luonnehdittu lausuntopalautetta yleisesti ottaen niin, että muiden kuin yksityishenkilöiden antamissa lausunnoissa noin puolessa suhtauduttiin selvästi myönteisesti maalittamisen säätämisen rangaistavaksi. Siihen suhtautuivat varovaisen myönteisesti myös useat muut lausunnonantajat. Yleisesti ottaen myönteisessä lausuntopalautteessakin kuitenkin suhtauduttiin kriittisesti pykäläehdotuksen yksityiskohtiin ja/tai edellytettiin useiden seikkojen uudelleen arviointia tai selvittämistä.

Arviomuistiosta antoi lausunnon kaksi rikosoikeuden asiantuntijaa, joista professori Kimmo Nuotio katsoi rikosoikeudelliseen laillisuusperiaatteeseen liittyvien seikkojen estävän arviomuistioon luonnostellun rangaistussäännöksen omaksumisen. Professori Matti Tolvanen katsoi arviomuistion antavan hyvän pohjan maalittamisen kriminalisoinnin arvioimiselle. Varauksellisiksi voi luonnehtia esimerkiksi eduskunnan oikeusasiamiehen ja oikeuskanslerinviraston lausuntoja. Yksityishenkilöiden lausunnoissa yleinen suhtautuminen oli pääosin kielteistä.

Arviomuistiossa omaksuttua maalittamisen määritelmää pidettiin lausuntopalautteessa laajalti liian suppeana (esimerkiksi sisäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, Syyttäjälaitos, Poliisihallitus, Suomen tuomariliitto ry ja Suomen Kuntaliitto ry). Maalittamista katsotaan tapahtuvan myös sähköisten tietoverkkojen ulkopuolella. Lausunnonantajien lausunnoissa kiinnitettiin huomiota myös toimintaan, joka lausunnonantajien mukaan oli laillisten keinojen väärinkäyttöä (esimerkiksi häirintätarkoituksessa tehtyjen tutkintapyyntöjen ja kanteluiden tekeminen). Lausuntopalautteessa nostettiin myös esiin tekojen mahdollinen kohdistuminen kohdehenkilölle läheisiin henkilöihin. Yksityishenkilöiden lausuntojen perusteella maalittamisen määritelmä on epäselvä.

Maalittamisen määritelmästä lausuttu (määritelmän liiallinen kapeus) heijastui myös lausunnonantajien näkemyksiin ehdotetusta maalittamisen tunnusmerkistöstä. Luonnosteltuun tunnusmerkistöön katsottiin useissa lausunnoissa muutenkin liittyvän täsmentämistarpeita. Tämä koskee esimerkiksi pykäläehdotuksen tunnusmerkistössä mainittuja väärää tietoa, painostamista, järjestelmällistä häirintää ja yleisesti käytettävää tietoverkkoa. Harkittavaksi esitettiin myös, onko pykäläluonnoksessa oleva maalittamisen aloittajaa koskeva tarkoitustahallisuus tarpeen (Syyttäjälaitos ja Suomen Asianajajaliitto). Joissakin lausunnoissa kiinnitettiin huomiota myös rikosnimikkeeseen ”maalittaminen”, joka ei yleisyydessään välttämättä vastaa pykälässä luonnosteltua tietyllä tavalla rajattua toimintaa.

Useissa muiden kuin yksityishenkilöiden lausunnoissa korostettiin maalittamisen kriminalisoimisen myönteisiä yksilöihin ja yhteiskuntaan kohdistuvia vaikutuksia. Yksityishenkilöiden lausunnoissa maalittamisen kriminalisoimisen katsottiin heikentävän yhteiskunnallista keskustelua. Taloudellisten ja resurssivaikutusten arvioinnin katsottiin yleisesti olevan vaikeata, mutta korostettiin niiden asiamukaisen huomioon ottamisen merkitystä. Joissakin lausunnoissa katsottiin, että arviomuistion esimerkissä todetut runsaat 800 000 euron vuotuiset rikosprosessiin liittyvät kustannukset ovat liian pienet.

Joissakin lausunnoissa (sisäministeriö, Ihmisoikeusliitto ry ja Amnesty International Suomen osasto ry) korostettiin sitä, että maalittamisen vastaisissa toimissa tarvitaan muitakin toimenpiteitä kuin kriminalisoimista. Eduskunnan oikeusasiamies nosti esiin kysymyksen siitä, miksi maalittaminen pitäisi säätää rangaistavaksi Suomessa, kun sitä ei ole säädetty rangaistavaksi vertailuvaltioissa. Joissakin lausunnoissa kiinnitettiin huomiota maalittamisen uhrin avustamiseen (Poliisihallitus ja Julkiset oikeusavustajat ry). Yksityishenkilöiden lausunnoissa nostettiin esiin se, että erilliskriminalisoinnin vaarana on rikoslain johdonmukaisuuden ja toimivuuden heikentäminen ja rikoslain kasuistisuuden lisääminen.

Lausuntopalautteessa korostettiin sananvapauden asianmukaista huomioon ottamista rikosoikeuden käyttöä rajoittavana tekijänä. Useissa lausunnoissa katsottiin vielä olevan tarvetta selvittää arviomuistiossa tehtyä tarkemmin sananvapauden asettamia reunaehtoja.

3 Maalittamisen kriminalisoimiseen liittyvät haasteet

Lausuntopalautteen yksityiskohdat vahvistivat käsityksiä erilliseen rangaistussäännökseen liittyvistä huomattavista haasteista, joiden perusteella rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen edellyttämään tarkkarajaiseen rangaistussäännökseen ei näytä olevan mahdollista päästä. On lisäksi merkittäviä kriminalisointiperiaatteisiin ja rikoslainsäädännön käytön yleisiin edellytyksiin liittyviä kysymyksiä, jotka koskevat kriminalisoinnin tarvetta ja perusteltavuutta. Näitä käsitellään seuraavassa vielä lähemmin.

On joka tapauksessa tärkeää varmistaa, että maalittamisen kohteeksi joutuneet saavat työympäristössään ja rikosprosessissa riittävää tukea. Tältä osin työtä jatketaan osana hallitusohjelmaan kirjatun uhripoliittisen toimenpideohjelman valmistelua.

3.1 Maalittamisen määritelmä

Näkemykset maalittamisen määritelmästä vaihtelevat melkoisesti, mikä selkeästi ilmenee lausuntopalautteesta. Tämä koskee niin sitä, katsotaanko maalittamista tapahtuvan myös sähköisten tietoverkkojen ulkopuolella, kuin määritelmän muitakin yksityiskohtia. Tähän liittyvät rajaamisongelmat ovat olemassa huolimatta siitä, nimetäänkö toiminta maalittamiseksi vai pitäisikö se eräiden lausuntojen mukaisesti nimetä jollakin paremmin sopivalla tavalla. Vaikka määritelmästä päästäisiin yleisellä tasolla jonkinlaiseen yksimielisyyteen, arviomuistioon luonnostellun pykälän lausuntopalautteesta ilmenee, että useat pykälään luonnostellut ilmaukset olisivat rikosoikeudellisen sääntelyn tarkkarajaisuutta edellyttävän laillisuusperiaatteen kannalta ilmeisesti liian tulkinnanvaraisia. Nämä tulkinnanvaraisuudet heijastuvat myös ehdotetun sääntelyn suhteeseen sananvapauteen.

3.2 Nykyinen rangaistussääntely

Ennen arviomuistiota maalittamiseen liittyvää lainsäädäntöä on arvioinut valtioneuvoston asettama selvityshenkilö Mika Illman laajassa selvityksessään (”Järjestelmällinen häirintä ja maalittaminen. Lainsäädännön arviointia”; valtioneuvoston selvitys 2020:3). Illmanin johtopäätösten mukaan voimassa olevaan rikoslakiin sisältyy säännöksiä, joilla voidaan torjua maalittamista kohtuullisen tehokkaasti ainakin silloin, kun toimet rikosoikeudellisen vastuun toteuttamiseksi rajataan koskemaan maalittamisen keskeisiä toimijoita. Illmanin mukaan kaikkia maalittamiseen soveltuvia tunnusmerkistöjä ei ole otettu käyttöön maalittamisen torjumiseen liittyvässä lainkäyttötoiminnassa.

Illmanin selvityksessä ja/tai arviomuistiossa käsiteltyjä jo nykyisin rangaistaviksi säädettyjä rikoksia ovat vaalirikos (rikoslain 14 luvun 1 §), poliittisten toimintavapauksien loukkaaminen (rikoslain 14 luvun 5 §), virkamiehen väkivaltainen vastustaminen ja virkamiehen vastustaminen (rikoslain 16 luvun 1 ja 2 §), haitanteko virkamiehelle (rikoslain 16 luvun 3 §), julkinen kehottaminen rikokseen (rikoslain 17 luvun 1 §), ilkivalta (rikoslain 17 luvun 13 §), pahoinpitely ja vammantuottamus (rikoslain 21 luvun 5 ja 10 §; kattavat myös henkisen sairauden aiheuttamisen), viestintärauhan rikkominen (rikoslain 24 luvun 1 a §), yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen ja törkeä yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen (rikoslain 24 luvun 8 ja 8 a §), kunnianloukkaus ja törkeä kunnianloukkaus (rikoslain 24 luvun 9 ja 10 §), laiton uhkaus (rikoslain 25 luvun 7 §), vainoaminen (rikoslain 25 luvun 7 a §) ja pakottaminen (rikoslain 25 luvun 8 §).

Nykyisin rangaistaviksi säädettyjä rikoksia koskevat rangaistussäännökset eivät ole toisensa poissulkevia, vaan useita niistä voidaan tarvittaessa soveltaa samassa tapauksessa. Vaikka maalittamisen määritelmästä ei ole yksimielisyyttä, maalittamiseen usein liitettävä rikollinen toiminta on joka tapauksessa kattavasti säännelty. Merkityksellisiä ovat myös rikokseen osallisuutta (tekijänkumppanuus, yllytys ja avunanto) koskevat rikoslain 5 luvun säännökset.

Arviomuistioon sisällytetty rangaistussäännös sisältää elementtejä, joita on jo nykyisin rangaistaviksi säädettyjen tekojen säännöksissä. Nykyisten ja ehdotetun rangaistussäännöksen päällekkäisyydestä saattaa käytännössä aiheutua säännösten tulkinta- ja soveltamisongelmia, mikä ei ole omiaan edistämään rangaistussääntelyn tehokkuutta ja mahdollisen uuden rangaistussäännöksen tavoitteiden saavuttamista.

Rikoksia koskevista tilastotiedoista tai muualtakaan ei ole sinällään saatavissa tai koottavissa tietoa siitä, missä määrin nykyisiä rangaistussäännöksiä sovelletaan tilanteissa, joissa on maalittamiseen liittyviä piirteitä. Nykyisten säännösten soveltamisesta on kuitenkin esimerkkinä viime vuonna annettu korkeimman oikeuden ratkaisu KKO 2022:8, joka koskee toimittajaan kohdistunutta vainoamista, jossa on maalittamisen piirteitä. Ratkaisun tarkoittamassa tapauksessa vastaaja oli julkaissut Facebookin julkisilla sivuilla ja Twitterissä suuren määrän toimittajaa pilkkaavia ja halventavia viestejä, joista toimittaja oli saanut tiedon.

3.3 Rikoslainsäädännön käytön viimesijaisuus

Suomessa noudatettavien kriminalisointiperiaatteiden (LaVL 17/2017 vp) mukaan rikoslainsäädäntöä käytetään vasta viimesijaisena keinona. Maalittamiseen usein liitettyjen rikosten torjuntaan ja niihin puuttumiseen on muitakin kuin rikosoikeudellisia keinoja. Sellaisia ovat esimerkiksi rangaistavaksi säädettyyn toimintaan liittyvien viestien tuomioistuimen ratkaisulla tapahtuva jakelun keskeyttäminen sekä viestien poistaminen ja hävittäminen, myös sähköisissä toimintaympäristöissä sovellettavaksi tulevat lähestymiskielto (rikkominen on rangaistavaa rikoslain 16 luvun 9 a §:n nojalla) ja henkilön yhteystietoihin liittyvä turvakielto, maalittamisen torjumiseen ja vaikutusten vähentämiseen liittyvät työturvallisuuden toimenpiteet sekä poliisilain (872/2011) ja pakkokeinolain (806/2011) tarjoamat keinot rikollisen toiminnan estämiseen ja sen jatkumisen estämiseen.

3.4 Sananvapauden rikosoikeuden käyttöä rajoittava merkitys

Rikosoikeuden käyttöä rajoittaa ja rikosoikeudelliselta sääntelyltä tarkkarajaisuutta edellyttää sananvapauden suoja, joka turvaa laajat oikeudet arvostelun ja mielipiteiden esittämiselle. Arviomuistion laatimisessa voitiin melko suppeasti selvittää ehdotetun pykälän suhdetta sananvapauden suojaan. Rikosoikeuden käytölle vihapuheeseen liittyen sananvapaudesta tulevat reunaehdot ilmenevät kuitenkin pitkälti laittoman uhkauksen syyteoikeuden muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä (HE 226/2020 vp). Noiden reunaehtojen perusteella Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännön päälinjat on tiivistetty arviomuistiossa (s. 45 ja 46) seuraavasti:

> ”Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen (EIT) ratkaisukäytännöstä ilmenee, että sanavapaus voi koskea myös loukkaavien, järkyttävien tai häiritsevien ajatusten tai ideoiden esittämistä. Sananvapauden rajat ovat laajimmat osallistuttaessa julkiseen ja yleistä mielenkiintoa koskevaan keskusteluun. Tällöin on myös sallittua turvautua jossain määrin liioitteluun ja provokaatioon. Poliitikkojen tulee sietää muita virkamiehiä ja etenkin yksityishenkilöitä enemmän asemaansa ja toimintaansa perustuvaa arvostelua. Oikeutettua ei ole yllytys väkivaltaan tai muuhun rikolliseen tekoon. Myös henkilöön kohdistuvat hyökkäykset herjaamalla tai tekemällä naurettavaksi voivat oikeuttaa viranomaisia toimimaan. Virkamiehet toimittaessaan virkatointaan voivat joutua kuten poliitikotkin sietämään yksityishenkilöihin verrattuna normaalia kovempaa kritiikkiä. Tuomioistuimet kuten muutkaan julkiset instituutiot eivät ole arvostelun ja tarkastelun ulkopuolella. Sananvapauden suojan piiriin ei kuulu vihapuhe, joka saattaa loukata henkilöitä tai henkilöryhmiä, tai muutkaan ihmisoikeussopimuksen perustavanlaatuisia arvoja vastaan suunnatut lausumat.”

Todetut päälinjat huomioon ottaen arviomuistossa katsottiin, että esimerkiksi arvostelun ja mielipiteiden asianmukaisen esittämisen mahdollistamiseksi sananvapaus voitaisiin turvata vastaavilla pykälään otetta-

villa rangaistavuuden rajoitussäännöksillä, joita on yksityiselämää loukkaavaa tiedon levittämistä ja kunnianloukkausta koskevissa säännöksissä ja jotka koskevat esimerkiksi yhteiskunnallisiin toimijoihin kohdistuvaa viestintää (edellä sivulla 2 olevan pykäläluonnoksen 2−4 momentti).

Arviomuistion lausuntopalautteessa kiinnitettiin kuitenkin merkittävästi huomiota muistion sisältämän rangaistussäännöksen sananvapausherkkyyteen ja useissa lausunnoissa katsottiin olevan vielä tarvetta selvittää sananvapauskysymyksiä perusteellisemmin. Merkityksellistä on se, että lausuntopalautteessa ehdotettua maalittamisen määritelmää pidettiin laajalti liian suppeana. Kuitenkin sananvapauden hyväksyttävälle sääntelylle asettamat rajoitukset huomioon ottaen rangaistavan käyttäytymisen alaa ei voida merkittävästi laajentaa.

3.5 Puutteelliset tiedot ilmiöstä

Rikoslainsäädännön käytön yleisten edellytysten (LaVL 9/2004 vp ja LaVM 15/2005 vp), kriminalisointiperiaatteiden (LaVL 17/2017 vp) ja perusoikeuksien, tässä tapauksessa erityisesti sananvapauden, yleisten rajoitusedellytysten (PeVM 25/1994 vp) mukaisesti rikosoikeudellisen sääntelyn täydentämiselle tulee olla painava yhteiskunnallinen tarve. Rikoslainsäädännön käytön yleisten edellytysten ja perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten mukaan sääntelyn täydentämiselle tulee olla myös hyväksyttävä peruste.

Kaavaillun kriminalisoinnin suurimmat ongelmat liittyvät näiden edellytysten täyttymiseen ja sen osoittamiseen, että kyseiset tarve ja peruste ovat olemassa. Syynä on ensinnäkin se, että maalittamiselle ei ole laajasti hyväksyttyä määritelmää, joka edistäisi ilmiön tutkimista ja siihen liittyvien tilasto- ja muiden tietojen keräämistä. Tilastotietoja ei luonnollisestikaan ole senkään vuoksi, että maalittamista ei ole säädetty erikseen rangaistavaksi.

Vaikka yksittäistapauksia on nostettu julkisuudessa esiin ja vaikka ilmiöstä puhutaan paljon, ei voida perustellusti riittävään esimerkiksi lukumääräiseen tietopohjaan nojautuen väittää, että maalittaminen olisi sellainen yhteiskunnallinen ongelma, että siihen olisi puututtava nimenomaan säätämällä uusi rangaistussäännös. Esimerkiksi poliiseille, syyttäjille ja tuomareille tehdyistä kyselytutkimuksista ei voida tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä, kun jo kysymyksenasettelut ja kysymysten kohteena oleva paheksuttavaksi katsottava toiminta vaihtelevat merkittävästikin kyselystä riippuen.

3.6 Muiden valtioiden lainsäädäntö

Suomessa noudatettaviin kriminalisointiperiaatteisiin ja rikoslainsäädännön käytön yleisten edellytysten näkökulmasta ei sinänsä ole keskeistä, onko jokin teko säädetty rangaistavaksi tai jätetty säätämättä rangaistavaksi jossakin valtiossa tai joissakin valtioissa. Yhteiskunnallisten ongelmien ollessa pitkälti samoja useissa oikeus- ja muilta perinteiltään samankaltaisissa valtioissa suuntaviivaa on kuitenkin saatavissa

kansainvälisestä vertailusta. Jos teon rangaistavaksi säätämiseen päädytään, mallia voidaan ottaa muissa valtioissa omaksutuista lainsäädäntöratkaisuista.

Suomelle vertailuvaltioina merkityksellisissä valtioissa (tässä asiassa vertailuvaltioina Ruotsi, Norja, Tanska, Saksa, Itävalta, Ranska ja Alankomaat) ei maalittamista ole säädetty rangaistavaksi erillisenä rikoksena. Niissä sovelletaan maalittamistyyppiseen toimintaan samantapaisia rikoksia koskevia rangaistussäännöksiä kuin Suomessakin (esimerkiksi vainoaminen, laiton uhkaus, kunnianloukkaus, yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen ja julkinen kehottaminen rikokseen).

Kansainvälinen vertailu ja suomalaisesta maalittamistoiminnasta (määrät, intensiteetti ym.) olevat puutteelliset tiedot huomioon ottaen on vaikea perustella sitä, miksi Suomessa tarvittaisiin maalittamista koskeva erillinen rangaistussäännös, kun sitä ei tarvita vertailuvaltioissakaan.